

„Rudohoří, dříve též „Krušné Hory“ zvané, tvoří nejpestřejší část mohutného i lepého věnce horského, který v nevšední souměrnosti objímá zemi Českou. Pestrůst tato jeví se nejen vnitřní skladbou horstva, ale též vnější jeho krytbou, kterou tvoří na temenech a svazích hor bujné a různorodé lesy, na úpatí jejich štávnaté lučiny, úrodná role a ovocné sady. Hlavně pak vyniká tato pestrůst převelikou rozmanitostí užitečných nerostů, které matka příroda v útrobach dotčeného horstva byla uložila. Touto nevšední, ba téměř nikde jinde nevidanou štědrostí, učinila příroda z celého českého Rudohoří jakoby celkové velikolepé ložisko a naleziště nerostů a zvláště i rud nejrozmanitějších. Zvláště důležité jest nám mluvit o kovu, který jest pro dotčené horstvo české opravdu specifický, jednak že tu byl odedávna hlavním předmětem hornické výroby, jednak že se ušlechtilého kovu toho v celé střední Evropě, ba téměř na celé evropské pevnině, nikde jinde ve značnějším množství nenalézá, než právě v Rudohoří.“

Josef Hrabák (1902)

Významné kovy

Svým významem přesáhla hranice českého státu především produkce krušnohorského cínu a stříbra. Těžba cínu v předbělohorské době je odhadována na 24 000 tun (v centrálním západním Krušnohoří). Odhaduje se, že výtěžek stříbra z jáchymovských dolů přinesl během prvních 30 let těžby do směny stříbro v hodnotě nejméně 10 500 000 tolarů (zlatých). Z ostatních kovů už pouze měď měla v krátkém období větší význam, kdy se její těžba na Kraslicku, za stoleté období do roku 1630, odhaduje na 20 000 tun. Měla značný význam pro rozvoj řemesel v severozápadních Čechách a byla po desetiletí středem zájmu jihoněmeckých velkoobchodníků s kovy. Po krátkou dobu, v 1. polovině 16. století, zaujímala těžba rtuti v Horních Lubech třetí místo v Evropě. Těžba olova v Oloví mohla během 16. století dosáhnout až 30 000 tun, přesto nestačila plně uspokojit poptávku jáchymovských stříbrných hutí.

Postupné zvyšování počtu obyvatel si vynutilo růst výroby výrobních nástrojů i spotřebního zboží, a k tomu bylo potřeba stále víc železa. Stoupající poptávka proto vedla ke zvyšování těžby železných rud i rozvoji železářství. Širší okolí Přísečnice se stalo druhou nejvýznamnější železářskou oblastí českých zemí (po středočeském Barrandienu). Tato krušnohorská ložiska, zčásti dobývaná od 12. až 13. století, poskytla za 700 let své existence odhadem až 1 000 000 tun železné rudy. Socialismus ještě přitvrdil. Za zhruba dvacetileté období (1968-1992) bylo vytěženo ze skarnových těles přísečnicko-měděneckých dalších 2,672 milionů tun železné rudy (magnetitu).

Svůj význam měly svého času vizmut, kobalt a arsen, i tzv. „vitrioly“. V pozdější době pak uran a radium. Několikaletý světový monopol na výrobu radia řadil jáchymovské doly na počátku 20. století mezi nejdůležitější báňské podniky světa.

komplexní ruda vizmutu, kobaltu a niklu
(Jáchymov, žíla Geschieber, 1985)

ryzí ledvinitý arzén
(Jáchymov, žíla Geschieber, 1977)